

ההתחממות הגלובלית – הזווית הישראלית

עובדות שחשוב לדעת:

- במהלך המאה המאה ה-20 התחמם כדור הארץ ב- 0.6 מעלות צלזיוס.
- על פי התחזיות עד שנת 2100 יתחמם כדור הארץ ב- 1.4 – 5.8 מעלות נוספות.
- במהלך המאה המאה ה-20 עלו פני הים האוקיינוסים בשיעור של 1 ס"מ בעשר שנים.
- על פי התחזיות עד שנת 2100 יעלו פני הים בשיעור של 10-90 ס"מ.
- בישראל, בעשור האחרון חלה עלייה של 20% בפליטת פחמן דו חמצני.
- בישראל, חודש יוני 2007 היה החודש הכי חם מחודשי יוני מאז 1965!

מהו אפקט החממה?

שכבת הגזים העוטפת את פני כדור הארץ, שקופה לחלוטין לקרינת השמש הנכנסת ואטומה לקרינה האינפרא אדומה הנפלטת מפני כדור הארץ. הקרינה האינפרא אדומה נבלעת בעיקר ע"י אדי המים, פחמן דו חמצני ועוד. גז החממה העיקרי הגורם להתחממות הינו פחמן דו חמצני ומקורו בעיקר משריפת דלקים. גזי החממה כולאים חום בסמוך לפני כדור הארץ וגורמים לעליית הטמפ' בעולם.

ההשפעות העיקריות של תופעת ההתחממות הגלובלית על ישראל:

- עלייה בשכיחות אירועי מזג אוויר קיצוניים
- עלייה של פני הים - מחקרים מראים שעלייה של 30 ס"מ בפני הים התיכון תגרום להצפה של 60 מטר באזורי משור החוף!
- מדבור ופגיעה בחקלאות – כל התחממות קלה בטמפ' עלולה להרחיב את קו המדבור ולהעלות את הנגב צפונה.
- התייבשות מקורות מים- התדלדלות של כ-25% ממאגרי המים שתצמצם את היצע המים ב-60% עד שנת 2100.
- פגיעה באיכות המים – המלחה ניכרת ופגיעה באיכות המים המתוקים באקוויפר החוף וההר.

השינוי מתחיל בך! פעולות פשוטות שכל אחד יכול לעשות...

- החלפת נורת להט בנורת פלורסנט תפחית 70 ק"ג פחמן דו חמצני בשנה.
- כיבוי מכשירי חשמל שאינם בשימוש יביא לחיסכון של אלפי טון פחמן דו חמצני בשנה.
- כל הפעלה של מייבש כביסה פולטת 3 ק"ג פחמן דו חמצני. נצלו את האנרגיה הטבעית של השמש – ייבשו כביסה על החבל.
- כל הפעלה של המדיח גורמת לפליטה של 2 ק"ג פחמן דו חמצני – הפעילו את המדיח רק כשהוא מלא.
- נטיעת עצים חשובה ומסייעת במניעת ההתחממות הגלובלית, עץ בודד סופח 1 טון פחמן דו חמצני במשך כל חייו!

הטיפול בפסולת והמיחזור בישראל

עובדות שחשוב לדעת:

- נפח הפסולת בישראל בשנת 2001 שווה ל-24 מיליון מ"ק. נפח זה שווה לנפחם של שני מגדלי עזריאלי כפול 50.

- כוסות הקפה העשויות קלקר, אינן מתכלות והן ימשיכו להתגלגל על פני כדור הארץ גם בעוד 500 שנה.

- בישראל אדם מייצר בכל יום מעל ל-2 ק"ג אשפה.

- בישראל עולה כמות הפסולת בשיעור של כ-5% בכל שנה.

- שיעור המיחזור בישראל בשנת 2002 היה כ-20% בלבד.

- פחית אלומיניום ממוחזרת אחת מספיקה כדי להפעיל מקלט טלוויזיה במשך 3 שעות.

הררים סביב לנו...

הגידול הדמוגרפי והעלייה ברמת החיים וברמת הצריכה תובעים מחיר סביבתי כבד, הן במשאבי הטבע והן בהצטברותה של הפסולת. אשפה שמשליכים באופן בלתי מוסדר גורמת בעיקר לזיהום מקורות מים וקרקע ותפיסת שטחי קרקע יקרים.

כדי לפתור את בעיית הפסולת בצורה אופטימאלית יש לנקוט בפתרון משולב:

- הפחתה במקור – הקטנה מראש של כמות הפסולת ורעילותה.
- שימוש חוזר – מיכלים, בקבוקים, ארגזים וכו'
- הפקת אנרגיה מפסולת – טיפול תרמי בפסולת תוך טיפול בגזים הנפלטים.
- הטמנה – הטמנת הפסולת במטמנות מוסדרות תוך טיפול בתשטיפים ובגזים הנוצרים כדי למנוע מפגעים סביבתיים.
- מיחזור - תהליך של הוצאת חומרים שונים מזרם האשפה ושימוש בהם כחומרי גלם ליצירת מוצרים חדשים.

מיחזור זה רווח נקי:

- הקטנת כמויות הפסולת, והקטנת השימוש בקרקעות לצורכי הטמנה.
- חיסכון למגזר התעשייתי כתוצאה מצמצום יבוא חומרי גלם בתוליים ומעלויות היצוא.
- צמצום השימוש בחומרי גלם וחסכון במשאבי טבע.

השינוי מתחיל בך! פעולות פשוטות שכל אחד יכול לעשות...

- חסכון בנייר – הדפוסו וצלמו מסמכים משני הצדדים. בדרך זו תחסכו כ-50% מהנייר.
- קניית מוצרים לשימוש לטווח ארוך הניתנים לתיקון, צמצום השימוש במוצרים חד פעמיים.
- "לא לכלים חד פעמיים" – השתמשו בספלים רב שימושיים ולא חד פעמיים.
- שימוש במיכלי איסוף – השליכו את הניירות למיכלי מיחזור.
- אל תשליכו סוללות משומשות לפח – הניחו במיכלי איסוף המיועדים לכך.
- כמה שפחות אריזות – הפחיתו את השימוש בשקיות ניילון חד פעמיות.
- הפנו את מיכלי המשקה הריקים למיחזור. בכך תחסכו 13% מנפח הפסולת של ישראל.

אלף בית של שמירה על הכדור

עצים

נטיעת עצים חשובה ומסייעת במניעת ההתחממות הגלובלית

פרחי ארץ ישראל

השתמשו בגינות בצמחייה המותאמת לאקלים המקומי וצורכת פחות מים

צינור

אל תשתמשו בצינור לרחיצת מכונית, אלא בדלי מים וספוג.

קומפוסטציה ביתית

כל משפחה המייצרת קומפוסט ביתי מפחיתה כטון מכמות האשפה הנוצרת בשנה!

ראשית חכמה

לחשוב על מה שנשאר אחרינו ולנהוג בהתאם. לא לחשוב "המבול אחרינו"

שקיות פלסטיק

אימרו לא לשקיות הפלסטיק. השתמשו בשקיות בד רב פעמיות.

תכננו מראש!

לפני שאתם קונים, זורקים, צורכים ומבזבזים.

**אל תשכחו
שיש לנו רק
כדור אחד!**

חסכמים

התקינו אותם בכל הברזים בבית, כדי לחסוך עד 30% מצריכת המים בבית.

טוחני אשפה

אל תשתמשו בטוחני אשפה! הם הופכים את הפסולת לרטובה. פסולת זו קשה ויקרה לטיפול.

יש לסגור את הברז

הקפידו לסגור את הברז בזמן רחיצת כלים וצחצוח שיניים.

כיבוי אורות ומזגנים

כשיוצאים מהחדר חשוב לזכור לכבות את האור.

לשמור על ניקיון

לשמור על ניקיון סביבתי – להשליך אשפה לפח.

מיחזור

העבירו את כל בקבוקי הפלסטיק למיכלי מיחזור, ואת הבקבוקים האישיים החזירו תמורת פיקדון.

נסיעה באופניים

כך תפחיתו את זיהום האוויר ותשמרו על הבריאות!

סוללות

השתמשו בסוללות נטענות, והעבירו סוללות משומשות למתקני איסוף.

אנרגיה סולארית

הציבו קולטי שמש לחימום המים באמצעות אנרגיה נקיה.

בית

תכננו וסדרו את הבית כך שיצריך מינימום אנרגיה לחימום וקירור.

ג'יפים

סעו בדרכים מסומנות בלבד, והקפידו לנסוע במרחק של 100 מטר לפחות מחוף הים.

דו – כמותי

התקינו מיכל הדחה דו-כמותי להפחתת עד 10% מצריכת המים בבית והקפידו להשתמש בו בהתאם!

הפחתת הצריכה

אל תקנו מה שאינכם בטוחים שאתם צריכים. חומרי הגלם מגיעים מהיכן שהוא, וגורמים לנזק סביבתי.

ודאו

כי מכונת הכביסה מלאה תמיד, בכדי לנצל באופן מיטבי את האנרגיה והמים.

זרימת מי הגשם והמזגנים

דאגו לנתב את המים אל הגינה ולא להניח להם לזרום למזדרכות.